

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **V. V.**, zastoupený JUDr. Milanem Teleckým, advokátem se sídlem Klostermannova 138, Chomutov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 2. 2009, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 9. 2009, č. j. 42 Cad 17/2009 – 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce advokátu JUDr. Milanu Teleckému, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1904 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) ze dne 14. 9. 2009, č. j. 42 Cad 17/2009 – 37, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „žalované“) ze dne 10. 2. 2009, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla žádost stěžovatele o přiznání částečného invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 43 zák. č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), protože podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Liberci (dále jen „OSSZ v Liberci“) ze dne 17. 12. 2008 stěžovatel nebyl plně ani částečně invalidní,

neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odpovídající postižení uvedenému v kapitole V., položce 5, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 284/1995 Sb.“) poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 25 %.

V žalobě proti napadenému rozhodnutí stěžovatel namítal, že se jeho zdravotní stav od posledního posouzení zhoršil, neboť měl úraz levé ruky, která je zčásti nehybná a potíže má i s pravou rukou, která však nebyla vyšetřena. Rovněž se mu zhoršily jak potíže s páteří, tak psychický stav.

Krajský soud doplnil dokazování o posudek o zdravotním stavu a pracovní schopnosti stěžovatele vypracovaný Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „PK MPSV“), která při svém hodnocení zdravotního stavu stěžovatele vycházela z posudkového spisu OSSZ v Liberci, propouštěcí zprávy z oddělení ošetr. péče Vazební nemocnice Brno z října 2008, lékařského nálezu ošetřujícího lékaře MUDr. H. ze dne 21. 11. 2008, vyšetření provedeného při jednání odbornou lékařkou z oboru psychiatrie prim. MUDr. Z. S. a stěžovatelem předložené zprávy z neurologického oddělení ze dne 14. 9. 1994 a zprávy MUDr. D. z ambulance neurologie Krajské nemocnice Liberec ze dne 12. 6. 2009. Stěžovatel byl přítomen jednání posudkové komise dne 29. 6. 2009. Na základě těchto podkladů označila PK MPSV za diagnózu smíšenou poruchu osobnosti, abusus pervitinu a hypnotik, dyspeptický syndrom refluxní oesophagitis, chronický vertebrogenní syndrom polytopní, hepatitis typu C a dospěla k závěru, že dominující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele je smíšená porucha osobnosti dekompenzovaná do paranoidního obrazu, kterou stěžovatel trpí více než sedm let. PK MPSV přitom u stěžovatele neshledala neurologický motorický či senzitivní deficit. Z tohoto důvodu hodnotila pokles jeho schopnosti soustavné výdělečné činnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí podle **kapitoly V., položky 5, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb.** a míru poklesu jeho schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila ve výši 25 %, přičemž neshledala důvody pro zvýšení její horní hranice ve smyslu § 6 odst. 4 a 5 citované vyhlášky. Podle jejího závěru tedy stěžovatel nebyl k 10. 2. 2009 ani plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ani částečně invalidní podle § 44 citovaného zákona. Rovněž shledala, že se nejedná o zdravotní postižení umožňující výdělečnou činnost jen za mimořádných podmínek ani se nejedná o zdravotní postižení značně ztěžující obecné životní podmínky ve smyslu příloh č. 3 a 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Protože stěžovatel je absolvent středního odborného učiliště stavebního pracující vždy jako pomocný dělník, je podle názoru PK MPSV schopen vykonávat převážnou většinu pracovních činností v rámci své kvalifikace.

Stěžovatel ve svém vyjádření k vypracovanému posudku PK MPSV uvedl, že s ním nesouhlasí, neboť PK MPSV vycházela pouze z neobjektivních posouzení od vězeňských lékařů, a nikoli z kompletní lékařské dokumentace. Rovněž nebyly zohledněny jeho dlouhotrvající fyzické a psychické potíže, které se jeho pobytem ve vazbě podstatně zhoršily, což vyústilo v jeho sebepoškození. Ohradil se proti tvrzení, že je drogově závislý. Rovněž namítl, že vzhledem ke svému pobytu ve vězení nemohl podstoupit veškerá potřebná vyšetření. Následně uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez své účasti na jednání.

Krajský soud provedl důkaz správním spisem a posudkem PK MPSV. Z posudku PK MPSV, který krajský soud hodnotil jako stěžejní důkaz shledal, že PK MPSV jednala v řádném složení, posuzovala lékařskou dokumentaci obsaženou v posudkovém spise a na základě jakých nálezů a úvah posoudila stěžovatelovu schopnost soustavné výdělečné činnosti, který ji vedl k závěru, že není ani částečně invalidní. Protože krajský soud hodnotil posudek PK MPSV jako úplný a přesvědčivý, žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalované rozsudkem podle 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel prostřednictvím svého zástupce kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., v níž PK MPSV vytkl, že řádně nevyšetřila jeho zdravotní stav, neboť jej posoudila pouze na základě zdravotní dokumentace, jež byla k dispozici lékařce OSSZ v Liberci, nikoli však na základě vlastních vyšetření. Namítl, že PK MPSV jej reálně fyzicky nevyšetřila, neboť pouze formálně posoudila lékařskou dokumentaci lékařky OSSZ v Liberci. Tento postup podle jeho názoru neumožňuje objektivní posouzení jeho zdravotního stavu. Uvedl, že již dlouhodobě poukazuje na pozitivní nález na plicích, játrech a střevech, na nehybnost levé ruky v důsledku úrazu, dlouhodobé potíže s páteří a pravou rukou, které však nebyly náležitě vyšetřeny. Stěžovatel PK MPSV vytkl, že se s těmito jeho zdravotními obtížemi nezabývala, a proto nesprávně zjistila skutkový stav. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Ze soudního a správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel opakovaně žádal o přiznání částečného invalidního důchodu. Rozhodnutím žalované ze dne 10. 1. 2005 byla stěžovatelova žádost o přiznání částečného invalidního důchodu zamítnuta, neboť podle posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení v Sokolově ze dne 22. 12. 2004 byla příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele smíšená porucha osobnosti s akcentací rysů nestálosti, nezdrženlivosti, sociální maladaptability, v podstatě léčebně neovlivnitelné, která odpovídá postižení uvedenému v kapitole V., položce 5, písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. s mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 10 %. Podle posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, pracoviště v Plzni ze dne 7. 4. 2005 vypracovaného k přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 10. 1. 2005 bylo příčinou stěžovatelova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu středně těžké narušení osobnosti odpovídající postižení uvedenému **v kapitole V., položce 5, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb.** s mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti 25 %. Přitom vycházela ze zpráv jeho praktického lékaře z let 1997 až 2004, nálezů neuroložky MUDr. W. z 14. 9. 1994, propouštěcí zprávy z psychiatrického oddělení VV Brno z 21. 4. 1999, 14. 11. 2000, 15. 3. 2001, 19. 6. 2002, 27. 1. 2004 a z 25. 3. 2004, gastrokopického nálezů z 5. 6. 2003, RTG vyšetření levého loketního kloubu z 11. 8. 2003, zprávy z chirurgie ze dne 6. 1. 2004, laboratorních zpráv z 12. 10. 2003 a 26. 8. 2004, znaleckého posudku z oboru psychiatrie MUDr. Š. ze 23. 10. 2003 a vyšetření psychologky Mgr. B. ze dne 18. 6. 2004. Zdůraznila, že stěžovatel netrpěl žádným trvalým poúrazovým stavem nosného a pohybového ústrojí ani nebyly prokázány vertebrogenní obtíže či vředová choroba nebo jatrní léze. Naopak stěžovatel trpěl chronickou hepatitidou typu C.

K další žádosti o přiznání částečného invalidního důchodu byl stěžovatel posouzen lékařkou OSSZ v Teplicích dne 19. 3. 2007, která při posuzování jeho zdravotního stavu hodnotila i výsledky psychiatrických a interních vyšetření z roku 2006 a 2007 a dospěla k závěru, že příčinou stěžovatelova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je vrozená anomální osobnost středně těžce narušená s poruchou v ovládní impulsů a v uspokojování svých potřeb a s poruchou ve zvládní interpersonálních situací odpovídající postižení uvedenému v kapitole V., položce 5, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. s mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti 25%. Nejvyšší správní soud rovněž zjistil, že správní spis obsahuje veškeré výše uváděné lékařské zprávy.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud podotýká, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní, příp. částečně invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek uvedené posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., přičemž zdravotní postižení pořadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy a současně odůvodní stanovenou míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v rámci zde stanoveného rozpětí. Dále uváží i rozsah a závažnost dalších zdravotních postižení posuzovaného z hlediska možného zvýšení či snížení základního bodového hodnocení.

Nejvyšší správní soud shledal, že v projednávaném případě posudková komise zasedající v řádném složení posoudila veškeré zdravotní postižení, kterými stěžovatel trpí, a za rozhodující příčinu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jednoznačně určila smíšenou poruchu osobnosti dekompenzovanou do paranoidního obrazu, kterou stěžovatel trpí více než sedm let, a podřadila ji pod kapitolu V., položku 5, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. a míru poklesu jeho schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila ve středním stanovením rozpětí, tj. ve výši 25 %, přičemž jeho zdravotní postižení posuzovala ve vztahu k jeho předchozí výdělečné činnosti, dosaženému vzdělání, zkušenostem, znalostem a schopnosti rekvalifikace ve smyslu § 6 odst. 4 a 5 citované vyhlášky. Rovněž je zřejmé, že se nejednalo o postižení podle přílohy č. 3 a 4 uvedené vyhlášky. Nejvyšší správní soud podotýká, že PK MPSV učinila svůj posudkový závěr na základě úplné zdravotnické dokumentace, přesvědčivě jej odůvodnila a hodnotila i stěžovatelem uváděné obtíže. Posudek PK MPSV byl ve své hodnotící části a závěru plně v souladu s ostatními důkazy, tj. lékařskými nálezy a zprávami, z nichž zcela jednoznačně vyplývá, že obtíže nosného a pohybového ústrojí (páteře a obou rukou) nejsou takového rázu, aby byly příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, který by zakládal alespoň částečnou invaliditu. Rovněž nelze přehlédnout, že posudkový závěr PK MPSV je zcela v souladu jak se závěrem posudkové lékařky OSSZ v Liberci, tak i s ostatními posudkovými závěry učiněnými příslušnými orgány v předchozích řízeních, když rozhodný druh zdravotního postižení byl hodnocen stejně. Tyto závěry přitom jsou v naprostém souladu s lékařskými nálezy, zprávami a vypracovaných znaleckých posudků. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil stěžovatelově námitce, že se PK MPSV nezabývala jeho tvrzenými potížemi s páteří a obou rukou, nálezy na játrech (přestože PK MPSV shledala, že stěžovatel trpí hepatitidou typu C) a žaludečními obtížemi.

Nejvyšší správní soud také vyhodnotil jako zjevně nedůvodnou výtku stěžovatele, že „nedošlo k jeho fyzickému vyšetření, ale pouze formálnímu zhodnocení předložené lékařské dokumentace ze strany posudkové lékařsky OSSZ v Liberci“, neboť se nezakládá na pravdě. Z č.l. 19 soudního spisu, na němž je založen protokol o jednání PK MPSV, totiž vyplývá, že stěžovatel byl přešetřen odbornou lékařkou z oboru psychiatrie prim. MUDr. Z. S. Z protokolu o jednání PK MPSV rovněž vyplývá, že stěžovatel uváděl jako své zdravotní potíže pouze svůj nedobrý psychický stav, který jej vede k sebepoškození zejména prostřednictvím polykání cizích těles.

Z výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že krajský soud na základě posudku PK MPSV spolehlivě prokázal, že stěžovatel nebyl ke dni 10. 2. 2009 plně ani částečně invalidní a rozhodl správně o zamítnutí žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud tedy shledal, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu JUDr. Milanu Teleckému, byla stanovena za dva úkony právní služby po 500 Kč (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, doplnění kasační stížnosti), a to podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. a dále byla započítána náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč. Protože doložil registrační osvědčení, že je plátcem DPH, činí celková výše jeho odměny v souladu s jejím vyúčtováním 1904 Kč (1600 Kč odměna + 19 % z této částky, tj. 304 Kč). Odměna stanovená zástupci stěžovatele v celkové výši 1904 Kč mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu